

Marturia terifianta a unui supravietuitor al masacrului de la Fantana Alba, cand 3.000 de romani au fost ucisi de sovietici: „Trageau in noi ca dupa iepuri”

Danut Zuzeac,

Colonelul in rezerva Petru Hutan a povestit cum s-au desfasurat evenimentele de la 1 aprilie 1941, cand 3.000 de bucovineni, care au vrut sa paraseasca Uniunea Sovietica si sa se intoarca in Romania au fost omorati de granicerii sovietici. Acesta a aratat ca romanii care vroiau sa mearga in tara natala au fost pur si simplu masacrati de soldatii sovietici, care trageau in ei ca „in iepuri”.

Masacrul de la Fantana Alba a ramas intiparit in istoria romanilor, dupa ce pe 1 aprilie 1941, aproape 3.000 de bucovineni din zona Siretului au fost omorati de soldatii sovietici, pentru ca au incercat sa plece din Uniunea Sovietica in Romania.

In baza pactului Ribbentrop - Molotov, in anul 1940, sovieticii le-au dat un ultimatum romanilor, prin care trebuiau sa cedeze Basarabia si Nordul Bucovinei, teritorii pe care traiau peste 3 milioane de romani. In primul an de la ocupatia sovietica, peste 7.000 de bucovineni au reusit sa fuga la sud de Cernauti si sa se intoarca acasa.

Ca si consecinta a acestor evadari, sovieticii au pus mai multi soldati la granita, iar cetatenii care aveau rude in Romania erau declarati tradatori de tara si erau deportati la munca in Siberia. Pe 19 noiembrie 1940, 105 persoane din satul Suceveni au incercat sa treaca granita, inasa au fost prinsi de soldatii sovietici. Trei din acestia au fost omorati pe loc, in timp ce alti doi au fost raniti. Ca si pedeapsa, rudele bucovinenilor din Suceveni care

au vrut sa se intoarca in Romania au fost deportate in Siberia.

Pe 6 februarie 1941, alti 500 de bucovineni au avut o noua incercare de a trece granita in Romania. Acestia au fost intampinati de granicerii rusi cu o rafala de gloante, doar 57 de persoane reusind sa ajunga in tara lor de origine. Sovieticii au arestat atunci 44 de persoane, din care 12 au fost condamnate la moarte, iar celelalte 32 au fost condamnate la 10 ani de munca silinica.

Pe 1 aprilie 1941, a urmat masacrul de la Fantana Alba. Peste 10.000 de bucovineni au pornit spre granita dintre URSS si Romania, dupa ce prin localitatile dintre cele doua tari au fost lansate zvonuri cum ca sovieticii permit trecerea granitei. In apropiere de granita cu Romania, la doar trei kilometri, soldatii sovietici au inceput sa traga cu mitralierele in romani, 3.000 de bucovineni fiind atunci fie omorati de gloante, fie taiati cu sabia de graniceri.

Dupa acest masacru, cei 3.000 de romani omorati au fost dusi si ingropati in mai multe gropi comune, ce au fost sapate dinainte. Legenda spune ca pamantul s-a miscat in zona respectiva mai bine de doua nopti, deoarece multi dintre cei ingropati erau inca in viata in momentul in care au fost aruncati in groapa.

Petru Hutan, unul dintre supravietuitorii masacrului de la Fantana Alba, a povestit cum s-au defasurat evenimentele in data 1 aprilie 1941. Acesta a precizat ca romanii vroiau doar sa se intoarca la patria mama, dupa ce germanilor li s-a permis acest lucru. "Tanarul" Petru impreuna cu tatal sau au incercat sa ajunga in Romania, unde urmau sa-si aduca rudele dupa ce faceau o cerere pentru reintregirea familiei.

"Cand coloana s-a indreptat catre frontiera, a venit o subunitate de cavalerie, un pluton de calareti. Acestia s-au impartit in doua, o parte spre stanga si o parte spre dreapta, fara sa zica nimic. Deodata s-a tras o salva de gloante de mitraliera automata, de ne-au piuit deasupra capului gloantele. Tata imi spune sa stau, sa nu mai inaintam. Lumea, fredonand cantece patriotice a inaintat, insa noi nu am inaintat, la fel si cei din spatele nostru. In momentul cand a doua salva de arma automata a fost trasa, a fost trasa in oameni.

Noi am stat acolo, ca spre noi nu trageau, deoarece la inceput au luat la tinta capul coloanei. Au inceput sa se vaite oamenii, copiii strigau ca au fost impuscati, iar noi ne-am despartit de coloana si am mers inapoi la Siret. Pe malul Siretului am gasit niste rachiti mari care erau pe malul apei si dedesupt erau niste ragalii si acolo am intrat, ascunzandu-ne acolo.

Tata a spus: de aici nu mai plecam pana la noapte! Bai copile uite ce facem, nu cumva sa ne ferim sa ne intalnim cu cineva, sa nu stie nimeni ca am fost acolo. Pe sosea alergau aia cu caii, impuscau, trageau cu mitraliera, dar o parte din cetateni au zis sa continua sa mergem acasa, ca noi nu mai mergem spre frontiera, insa calaretii au inceput sa alerge dupa ei.

Daca paraseai soseaua, te impusca, tragea dupa tine, ca dupa iepuri. Am stat acolo pana s-a innoptat, dupa care am plecat spre casa, pe marginea raului, ferindu-ne sa nu ne intalnim cu nici un individ indiferent ce ar fi. De pe marginea apei noi vedeam toata panorama catre sosea, catre Cupca si Suceveni.

Am mers pe marginea raului, pana am dat de un parau care ducea in gospodaria noastra. Cand am ajuns acasa, mama, fratele si bunica, stateau si asteptau. Ei stiau ce s-a intamplat, dar nu stiau daca noi am ajuns pana in frontiera sau nu sau daca suntem impuscati, a declarat colonelul in rezerva Petru Hutan, care avea 14 ani la momentu masacrului", a povestit colonelul in rezerva Petru Hutan cum a trait evenimentele de la 1 aprilie 1941.

Abia in anul 1944 acesta a ajuns in Romania unde a si ramas, stabilindu-se la Iasi. El s-a intors pentru prima data la Fantana Alba abia in 2012, la 71 de ani de la masacru.

Monument in memoria bucovinenilor ucisi in masacrul de la Fantana Alba. FOTO [www.basarabia-bucovina.info/Cristina Nichitus Roncea](http://www.basarabia-bucovina.info/Cristina_Nichitus_Roncea)

„La 1 aprilie 1941, cateva mii de romani, chemati de dorul libertatii, au pornit pasii spre Fantana Alba, la frontiera. Dar pentru multi acest drum a fost fara intoarcere. Eram si eu, impreuna cu fratele mai mare, printre ei. Am fost martor ocular si am vazut cum s-au desfasurat lucrurile. A fost un adevarat masacru, un genocid. Varnita mi-a ramas in amintire ca un simbol al barbariei. In memorie s-au intiparit episoade de o rara cruzime, crampeie ce ma urmaresc cu infiorare toata viata.

Ucigasii au asteptat cu degetul pe tragaci pana cand multimea a iesit la luminis. Cineva din multime a strigat: <<La pamant!>> Suvoitul neintrerupt de foc ne tinea culcati, cu respiratia curmata. In acea stare de incremenire un barbat din primele randuri a strigat peste puterile sale: <<Inainte, fratilor, ei nu vor cuteza sa ne omoare!>>.

Dar chiar atunci a inceput macelul. Tragedia de acum jumătate de secol ma nelinisteste pana astazi, deoarece nu sunt convins ca-i imposibila repetarea unor asemenea nenorociri. E greu de redat in cuvinte tot ce am vazut la Varnita. Era un adevarat iad de la pamant pana la cer. In ochii mei, un flacau voinic, cu tricolorul in mana, s-a prabusit intr-o balta de sange. Aud si acum strigatele lui cu groaza mortii pe buze: <<Fugiti, oameni buni, eu raman aici sa mor pentru libertate!>>.

In invalmaseala m-am pierdut de fratele meu. Intregul camp era o spaima, oamenii cadeau ca frunzele de bruma. Soldatii trageau fara intrerupere, cu precadere in grupurile compacte de oameni. Aproape inconștient am inceput sa fug prin desis. Moartea ma pastea la fiecare pas... Deodata mi s-a facut intuneric inaintea ochilor, si am cazut. Au urmat cateva momente de tihna. Dar degraba mi-am venit in fire.

Frica de moarte m-a pus in picioare si am inceput sa fug la intamplare. Nu stiam ce sa fac, incotro s-o iau. Noaptea grabita se aseza peste copaci. Se auzeau inca impuscaturi sporadice, la care tresaream ca muscat de sarpe. <<Braconierii>> iesisera din nou la vanatoare de oameni. Așteptam sfarsitul. Ma intrebam unde o fi fratele Culuta, ce le voi spune parintilor, daca voi scapa cu zile. Si totusi, am avut noroc. Imi sclipi o nadejde

trimisa de Dumnezeu. Prin intuneric zarii un om care cobora povarnisul, tinandu-se de copaci. Imi facu semn s-o iau dupa el.

Ca prin minune am ajuns in satul Camenca. Niste oameni cu suflet mare, ucraineni de nationalitate, ne-au dat adapost si ne-au hranit. Datorita lor am ramas cu zile. Ucrainenii, ca si romanii, visau sa scape de asuprire, sa fie oameni liberi. In sat cainii latrau a moarte. Intr-o sura, unde am fost ascunsi, am dat de mai multi oameni, care tremurau de frica. A fost o noapte plina de spaima.

Cu riscul de a cadea in ghearele soldatilor, am ajuns acasa a doua zi, pe la chindii. Si pana acum uneori aud suieratul acelor gloante blestemate. Timpul trece mai mult in rau decat in bine, trec si amintirile, cum se duc fara intoarcere toate de pe pamant. Se ruineaza imperii si regimuri totalitare. Fascismul a fost demascat, condamnat, interzis. De ce oare s-a procedat astfel numai cu acest regim odios", a povestit profesorul Gheorghe Mihailiuc in cartea sa de poezie si proza „Dincolo de cuvintele rostite", volum aparut in anul 2004 la Hliboca in Ucraina.

Alte stiri pe aceasta tema:

S-au implinit 75 de ani de la masacrul de la Ip. Ororile ce nu pot fi date uitarii: „Au despicat burta femeii cu o baioneta, au scos copilul si au dat cu el de pereti"

75 de ani de la masacrul de la Treznea: 87 de romani si 6 evrei, ucisi la comanda unui mosier maghiar. „Pe fratele meu de 2 ani l-au impuscat primul, in gura"

Cronica masacrului legionar de la Jilava, cel mai odios asasinat politic din istoria Romaniei. 64 de demnitari au fost ciuruiti in celule, cu 579 de gloante

---